

NOMINATIV S INFINITIVEM

Některá verba dicendi a verba sentiendi v pasivu (zejm. videor = zdá se, že já..., dicor = říká se, že já..., narror = vypráví se, že já..., putor = lidé si myslí, že já..., existimor = panuje domněnka, že já...) uvozují tzv. nominativ s infinitivem, kde nominativ zastupuje podmět věty vedlejší podmětne a infinitiv její přísudek; podmět věty vedlejší je však jasně vyjádřen již osobou a číslem řídicího slovesa, a tak se nominativ ve vazbě nemusí vždy vyskytnout. V nominativu odpovídajícího čísla a rodu budou však veškeré větné členy rozvíjející podmět (přívlastek shodný, doplněk, jmenná část přísudku). Do češtiny se rovněž často překládají vedlejší větou se spojkou "že". Např.:

Romae videor esse, cum tuas litteras lego. (Cic.)	Když čtu tvůj dopis, zdá se mi, že jsem v Římě.
Romani videbantur regem passuri esse. (Liv.)	Zdalo se, že Římané krále strpí.
Epaminondas sibi Agamemnonis gloriam videbatur consecutus esse. (Nep.)	Epameinóndovi se zdálo, že dosáhnul slávy Agamemnónovy.
In Graecia primum humanitas, litterae, etiam fruges inventae esse creduntur. (Cic.)	Panuje názor, že v Řecku byla objevena kultura, písmo i obilí.

Slovesa iubeo (přikazuji), veto (zakazuji), prohibeo (bráním), sino (dovoluji) uvozují v aktivu vazbu akuzativní, v pasivu pak vazbu nominativu s infinitivem, přičemž platí, že infinitiv slovesa je v aktivním tvaru, je-li vyjádřena osoba, již se něco přikazuje či zakazuje (v latině podmět věty vedlejší!). Není-li osoba uvedena, příslušný infinitiv je pasivní. Např.:

Iussus erat Ti.Claudius classem in Siciliam ducere. (Liv.)	Tiberiu Claudiovi bylo přikázáno, aby odplul s loďstvem na Sicílii.
Nolani muros portasque adire vetiti sunt. (Liv.)	Nolským bylo zakázáno přibližovat se k hradbám a branám.
Primam et secundam aciem in armis esse, tertiam castra munire iussit. (Caes.)	Prvnímu a druhému šiku přikázal zůstat ve zbrani, třetímu pak opevnit tábor.
Paulum legiones Caesar ... promoveri iubet. (Caes.)	Caesar přikazuje postoupit s legiemi o kus dále.

A) Tučně tištěná slova převed'te do pasiva, větu patřičně upravte a přeložte:

1. Narrant Helenam mulierem pulcherrimam fuisse.
2. Iubent nos loqui.
3. Dicunt Caesarem magnis virtutibus vitisusque praeditum esse.
4. Vetuerunt me Romam venire.
5. Ignorabam consulem nos pugnare vetuisse.

B) Vyberte správný tvar a doplňte věty:

Vobis (videtur x videmini) iustus esse. 2. Sibi (videbuntur x videbitur) beati esse. 3. Illi (visi sumus x visae sunt) victuri esse. 4. (Videbantur x videbatur) nuntii ad regem mitti. 5. Mihi (videbar x videntur) dives esse.

C) Přeložte:

1. Vojáci viděli, že požár ničí ve městě mnoho domů. 2. Zdá se, že ten, kdo mlčí souhlasí. 3. Augustus zakázal spálit Vergiliovy básně proti jeho poslední vůli. 4. Athéňanům bylo zakázáno postavit hradby, které Peršané zbořili. 5. Vojevůdce slíbil, že město bude uhájeno. 6. Thales říká, že voda je počátkem všech věcí.

D) 1. Crudelius est quam mori semper mortem timere. (Sen.) 2. Spero me Athenis fore mense Septembri. (Cic.) 3. Fuit fama Themistoclem venenum sua sponte sumpsisse. (Nep.) 4. Cincinnato nuntiatum est dictatorem eum esse factum. (Cic.) 5. Tu tam egregios viros censes tantas res gessisse sine causa? (Cic.) 6. Sic enim volo te tibi persuaderi, mihi neminem cariorum te esse. (Cic.) 7. Carthaginienses videbantur eum locum expugnaturi esse. (Liv.) 8. Unum hoc scito: si te habeo, non mihi videbor plane perisse. (Cic.) 9. Affectus movere prohibebatur orator. (Quint.) 10. Quod iussi sunt, faciunt. (Caes.) 11. Redditae mihi tandem sunt a Caesare litterae satis liberales; et ipse opinione celerius venturus esse dicitur. (Cic.)

E) Přeložte se slovníkem:

Difficultates Caesarianorum et Pompeianorum apud Dyrrhachium

Iamque frumenta maturescere incipiebant atque ipsa spes inopiam sustentabat, quod celeriter se habituros copiam confidebant; crebraeque voces militum in vigiliis colloquiisque audiebantur prius se cortice ex arboribus victuros quam Pompeium e manibus dimissuros.

Libenter etiam ex perfugis cognoscebant equos eorum tolerari, reliqua vero iumenta interisse; uti autem ipsos valetudine non bona cum angustiis loci et odore taetro ex multitudine cadaverum et cotidianis laboribus insuetos operum, tum aquae summa inopia adfectos. Omnia enim flumina atque omnes rivos, qui ad mare pertinebant, Caesar aut averterat aut magnis operibus obstruxerat.

(Caesar)